Самостійна робота студентів
Тема 1. НАЦІОНАЛЬНИЙ СПРОТИВ

Кількість годин: 4 год.

1. Зміст самостійної роботи студентів

№ з/п	Питання для самостійного вивчення	Завдання на самостійну роботу
1.	*СР 1 (2 год.). Тема:* «Ідеологічні основи та еволюція концепцій тотальної оборони в країнах НАТО» *Питання для самостійного вивчення:* 1. Дослідження концепцій національної стійкості (Resilience) на прикладі країн Балтії та Скандинавії. 2. Роль цивільного населення у стримуванні гібридних загроз військового характеру. 3. Правовий статус добровольця в європейських оборонних системах.	1) Скласти порівняльну таблицю моделей територіальної оборони Естонії (Кайтселійт) та України.
2.	*СР 2 (2 год.). Тема:* «Взаємодія добровольчих формувань територіальних громад (ДФТГ) та підрозділів Сил територіальної оборони (ТрО) ЗСУ під час охорони критичних об'єктів інфраструктури» *Питання для самостійного вивчення:* 1. Аналіз порядку підпорядкування та розгортання блокпостів ДФТГ у межах громад. 2. Вивчення правил внутрішньої служби та правових меж застосування сили цивільними формуваннями. 3. Регламент взаємодії з патрульною поліцією та підрозділами ЗСУ під час комендантської години.	1) Розробити графічну схему-пам'ятку розташування постів та секторів спостереження на типовому блокпосту ТрО.

2. Методичні рекомендації щодо виконання самостійної роботи

2.1. Зміст кожної теми самостійної роботи містить чіткий розподіл на дві взаємопов'язані частини:

1. Аналітично-дослідницький блок (Зміст питань для самостійного вивчення): орієнтує студента на самостійний пошук інформації.

2. Проєктно-модельний блок (Завдання на самостійну роботу): вимагає створення конкретного матеріального або цифрового продукту (таблиці, схеми, пам'ятки, розрахункової відомості).

Тематика бездоганно враховує принцип інклюзивності та свободи совісті: для осіб з інвалідністю та студентів, які не беруть до рук зброю, розроблено альтернативні завдання для камеральних умов.

Завдання на самостійну роботу – це не просто формальний «самоконтроль», а моделювання реальних життєвих і кризових ситуацій.

2.2. Для того, щоб результати самостійної роботи не загубилися і були високо оцінені, рекомендується запровадити «Індивідуальне безпекове портфоліо студента»:

1. Формат виконання: усі графічні схеми (окопи, блокпости) можуть виконуватися як на папері (від руки з подальшим скануванням), так і в графічних редакторах. Текстові алгоритми, чек-листи та розрахункові відомості оформлюються у вигляді єдиного текстового документа.

2. Поточний моніторинг: на початку кожного практичного заняття викладач виділяє 5-7 хвилин для експрес-перевірки або взаємоперевірки студентами виконаних під час самостійної роботи чек-лістів чи порівняльних таблиць за темою заняття.

3. Критерії зарахування: завдання вважається виконаним, якщо воно містить усі обов'язкові нормативні параметри.

2.3. Під час самостійної роботи студенти повинні дотримуватись встановлених правил безпеки (Додаток 1).

3. Питання для самоперевірки (самоконтролю) рівня засвоєння теоретичного навчального матеріалу

1. Які три історичні субстрати (етнічні та цивілізаційні пласти) сформували унікальний генетичний та культурний «код» української нації, і який внесок кожного з них?
2. Як теорія спадкоємності українського етногенезу М. Грушевського науково спростовує пропагандистські міфи про «штучне» походження України?
3. У якому році та в якому літописі вперше зафіксовано писемну згадку назви «Україна», і в якому контексті це було зроблено?
4. Чому в контексті національного спротиву українська мова розглядається як фактор національної безпеки та «ментальний кордон» держави?
5. Що означає концепція «національної стійкості» (Resilience) на прикладі країн Балтії та Скандинавії, і як вона корелює з українським феноменом тотального опору?
6. Яке офіційне законодавче визначення поняття «національний спротив» закріплено у базовому Законі України, та на які статті Конституції він спирається?
7. У чому полягає стратегічна мета надання обороні України тотального (всенародного) характеру згідно з діючою воєнною доктриною?
8. Охарактеризуйте три рівні мотиваційного ядра особистості захисника України в умовах правового режиму воєнного стану.
9. Як Закон України регулює питання інклюзивності (для осіб з інвалідністю) та свободи совісті (для студентів, чиї релігійні переконання забороняють брати зброю)?
10. Назвіть три фундаментальні вертикалі (складові) національного спротиву України та вкажіть, яке військове командування здійснює провідну роль у керівництві кожною з них.
11. Який специфічний статус має Рух опору: у чому його мета, який рід сил ЗСУ ним керує та чому інформація про нього є державною таємницею найвищого рівня?
12. Хто такі члени ДФТГ з юридичної точки зору, на який строк вони підписують контракт, та який вид зброї їм дозволено застосовувати під час виконання завдань?
13. Опишіть порядок підпорядкування ДФТГ: чи є вони самостійними військовими одиницями у межах своїх територіальних громад?
14. Які історичні форми військово-територіального устрою України (від давньоруського віча до козацького полково-сотенного устрою та Холодного Яру) є прямими аналогами сучасних Сил ТрО та ДФТГ?
15. Яким є регламент взаємодії постів ДФТГ, підрозділів ЗСУ та патрульної поліції під час охорони об'єктів критичної інфраструктури в умовах комендантської години?

Додаток 1

Правила безпеки
під час самостійної роботи студентів

1. Загальні положення

• Ця інструкція є обов'язковою для виконання всіма здобувачами освіти під час самостійної роботи (СРС).

• Оскільки вивчення освітнього компонента «Основи національного спротиву» відбувається в умовах воєнного стану, кожен студент несе особисту відповідальність за власну безпеку, здоров'я та життя під час роботи поза межами закладу освіти.

• Під час перебування в різних локаціях (у різних регіонах України або за кордоном) студенти зобов'язані враховувати місцеву безпекову ситуацію.

2. Правила поведінки під час повітряної тривоги та військових загроз

• *Негайне укриття*. При отриманні сигналу «Повітряна тривога» (через сирени, мобільні додатки чи системи оповіщення) студент зобов'язаний негайно припинити виконання будь-яких навчальних завдань і перейти до найближчої офіційної захисної споруди (сховища, ПРУ) або дотримуватися правила «двох стін»;

• *Заборона зйомки*. Категорично заборонено проводити фото-, відеозйомку або аудіозапис під час ракетно-бомбових ударів, роботи систем протиповітряної оборони (ППО), а також фіксувати місця влучань або дислокацію українських військових підрозділів;

• **Виконання правил поведінки при обстрілах**. Якщо обстріл застав вас на відкритій місцевості, негайно лягайте на землю обличчям донизу, закривши голову руками. Використовуйте будь-які заглиблення (канави, бордюри, вирви).

3. Мінна безпека та обмеження щодо локацій

• *Заборона небезпечних зон*. Під час камерального аналізу місцевості, вивчення топографії чи виконання інших практико-орієнтованих завдань СРС, студентам категорично заборонено відвідувати лісопаркові зони, поля, узбережжя водойм, закинуті будівлі та деокуповані території, які не пройшли офіційного розмінування ДСНС;

• *Підозрілі предмети*. При виявленні будь-якого підозрілого предмета (схожого на міну, снаряд, залишки дрона або навіть залишену іграшку/сумку) категорично заборонено: підходити, торкатися, піднімати, пересувати або заливати рідинами. Слід відійти на безпечну відстань (не менше 100 метрів) і негайно повідомити ДСНС (101) або Поліцію (102).

4. Цифрова та інформаційна безпека (Кібергігієна)

• *Захист даних*. Під час роботи з інформаційними джерелами, онлайн-курсами чи картами, заборонено публікувати у відкритому доступі (соціальні мережі, загальні чати) власні точні геокоординати, фотографії вікон своїх будинків або об'єктів критичної інфраструктури, що розташовані поруч;

• *Перевірка джерел*. Для самостійного вивчення тем дозволено використовувати лише офіційні державні вебресурси (МОН, МОУ, Сили ТрО) та верифіковані платформи (Prometheus тощо). Заборонено переходити за сумнівними посиланнями з локальних чатів, оскільки вони можуть бути елементом ворожих фішингових атак чи ІПСО.

5. Особливі обмеження щодо зброї та спецзасобів

• *Категорична заборона бойових елементів*. Під час виконання СРС в домашніх або будь-яких інших цивільних умовах студентам суворо заборонено використовувати реальну вогнепальну або холодну зброю, бойові припаси, вибухонебезпечні чи хімічні речовини;

• *Навчання балістиці, будові зброї та правилам стрільби* на етапі самостійної роботи має виключно теоретичний, інтерактивний та віртуальний характер (робота з малюнками, схемами, 3D-моделями або комп'ютерними симуляторами).